Mae gen i ddyfarniad nisi/gorchymyn amodol

Beth sydd rhaid i mi ei wneud nesaf?

Beth fydd yn digwydd pan fydd y Barnwr wedi cyhoeddi fy nyfarniad nisi/gorchymyn amodol?

Bydd y llys yn anfon ffurflen D29 (dyfarniad nisi) neu D529 (gorchymyn amodol) atoch chi a'r atebydd (ac unrhyw gyd-atebydd).

Mae ffurflen D29/D529 yn dweud wrthych nad y dyfarniad absoliwt /gorchymyn terfynol yw hwn. Mae hefyd yn dweud wrthych pryd y gallwch wneud cais am eich dyfarniad absoliwt/gorchymyn terfynol.

Os gyfynnoch i'r atebydd (neu unrhyw gyd-atebydd a enwir) dalu cost eich ysgariad/diddymiad a bod y llys wedi cytuno, dangosir hyn ar orchymyn ar wahân. Anfonir copi hefyd at yr atebydd (ac unrhyw gyd-atebydd a enwir).

Efallai y gallwch gael cyngor cyfreithiol yn rhad ac am ddim. Am ragor o wybodaeth, ewch ar-lein i www.gov.uk/legal-aid

Beth sy'n rhaid i mi ei wneud cyn gwneud cais am fy nyfarniad absoliwt/gorchymyn terfynol?

Sicrhewch fod chwe wythnos wedi mynd heibio ers cyhoeddi eich dyfarniad nisi/gorchymyn amodol.

parhad □□

Y dyddiad cyntaf y gallwch wneud cais am ddyfarniad absoliwt/gorchymyn terfynol yw chwe wythnos ac un diwrnod ar ôl cyhoeddi eich dyfarniad absoliwt/gorchymyn terfynol.

Y dyddiad pryd y cyhoeddwyd y dyfarniad nisi/gorchymyn amodol

MEDI						
LI	Ma	\Me	I	G	Sa	Su
					1	2
3	4	5\	6	7	8	9
10	11	12 \	13	14	15	16
17	18	19	\20	21	22	23
24	25	26	27)	28	29	30
HYDREF						
TACHWEDD						
LI	Ma	Ме	I	G	Sa	Su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Y dyddiad cyntaf i wneud cais am ddyfarniad absoliwt/ gorchymyn terfynol

Os chi yw'r atebydd ac nad yw'r deisebydd wedi gwneud cais am y dyfarniad absoliwt/gorchymyn terfynol dri mis, chwe wythnos ac un diwrnod ar ôl dyddiad cyhoeddi eich dyfarniad nisi/gorchymyn amodol, gallwch wneud cais i'r llys yn gofyn am gael gwneud y dyfarniad nisi/gorchymyn amodol yn absoliwt neu'n derfynol. Bydd y barnwr yn ystyried y mater mewn gwrandawiad. Mae ffi llys yn daladwy.

Os cyflwynir y cais i gael gwneud y dyfarniad nisi/gorchymyn amodol yn absoliwt/derfynol fwy na 12 mis wedi'r dyfarniad nisi/gorchymyn amodol, rhaid cyflwyno esboniad ysgrifenedig gyda'r cais i gael gwneud y dyfarniad nisi/gorchymyn amodol yn derfynol, yn cynnwys yr wybodaeth ganlynol:

- a) pam na wnaed y cais ynghynt
- b) datganiad ynghylch a yw'r partïon wedi cyd-fyw ai peidio (gan gynnwys dyddiadau) ers y dyfarniad nisi/gorchymyn amodol

Dylech holi'r llys sy'n ymdrin â'r ysgariad/diddymiad i gael gwybod a fydd angen i chi gefnogi hyn gyda datganiad gwirionedd hefyd.

Faint fydd hyn yn gostio?

Os gwnaethoch ffeilio eich cais gwreiddiol am ysgariad, dirymiad neu ddiddymiad partneriaeth sifil cyn 1 Gorffennaf 2013, bydd rhaid i chi dalu ffi i'r llys. Ar gyfer achosion a gychwynnwyd ar neu ar ôl 1 Gorffennaf, nid oes ffi pellach i'w dalu gan y byddwch wedi ei dalu pan gychwynnoch eich achos.

Am ragor o wybodaeth am ffioedd, gweler y llyfryn **EX50 - Ffïoedd Llys Sifil a Llys Teulu.** Mae'r llyfryn hwn yn rhestru'r ffioedd teulu mwyaf cyffredin. Gallwch gael copi o swyddfa unrhyw lys teulu neu oddi ar ein gwefan: hmctsformfinder.justice.gov.uk.

Dulliau talu

Mae llysoedd yn derbyn taliad gyda cherdyn debyd neu gerdyn credyd, arian parod, archeb bost neu siec, i'w gwneud yn daladwy i 'Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM.' Os byddwch yn talu â siec a bod honno'n cael ei gwrthod, bydd y llys yn cymryd camau i adennill yr arian. Os na fyddwch yn talu ffi llys, bydd eich achos yn cael ei atal (gohiro) neu hyd yn oed ei ddileu. Os bydd eich achos yn cael ei ddileu bydd yn cael ei dynnu o'r llys yn barhaol a bydd rhaid i chi dalu eto.

Beth os na alla'i fforddio talu ffi llys?

Os na allwch fforddio talu ffi llys, efallai y byddwch yn gymwys i gael dileu'r ffi yn gyfan gwbl neu yn rhannol. Mae'r llyfryn **EX160A - Ffioedd Llys a Thribiwnlys - Oes rhaid i mi eu talu?** yn rhoi'r holl wybodaeth y byddwch ei hangen. Gallwch gael copi o swyddfa unrhyw lys teulu neu oddi ar ein gwefan: hmctsformfinder.justice.gov.uk.

A oes angen ffurflen arna'i i wneud fy nyfarniad nisi/gorchymyn amodol?

Oes. Gofynnwch am ffurflen D36 (hysbysiad o gais i wneud dyfarniad nisi yn absoliwt neu i wneud gorchymyn amodol yn derfynol) gan swyddfa'r llys.

Llenwch y ffurflen ac ewch â hi i swyddfa'r llys teulu neu ei hanfon yno.

Beth fydd y llys yn ei wneud gyda ffurflen D36?

- Oddi ar eich ffeil, bydd y llys yn gwirio'r canlynol:
- nad oes amgylchiadau eithriadol yn effeithio ar y dyfarniad absoliwt/gorchymyn terfynol
- bod chwe wythnos wedi mynd heibio ers cyhoeddi eich dyfarniad nisi/gorchymyn amodol
- nad oes rheswm arall pam na cheir gwneud eich dyfarniad nisi/gorchymyn amodol yn absoliwt/derfynol.

Os bydd popeth mewn trefn, bydd y llys yn anfon ffurflen D37 (dyfarniad absoliwt) neu D537 (gorchymyn terfynol) atoch chi a'r atebydd.

Ffurflen D37/D537 yw eich dyfarniad absoliwt/gorchymyn terfynol. Mae'n brawf nad ydych bellach yn briod/mewn partneriaeth sifil a'ch bod yn rhydd i ailbriodi/ymrwymo i bartneriaeth sifil arall.

Sylwch: mae'r D37/D537 yn ddogfen bwysig a dylid ei chadw'n ddiogel, oherwydd efallai y bydd ei hangen yn nes ymlaen.